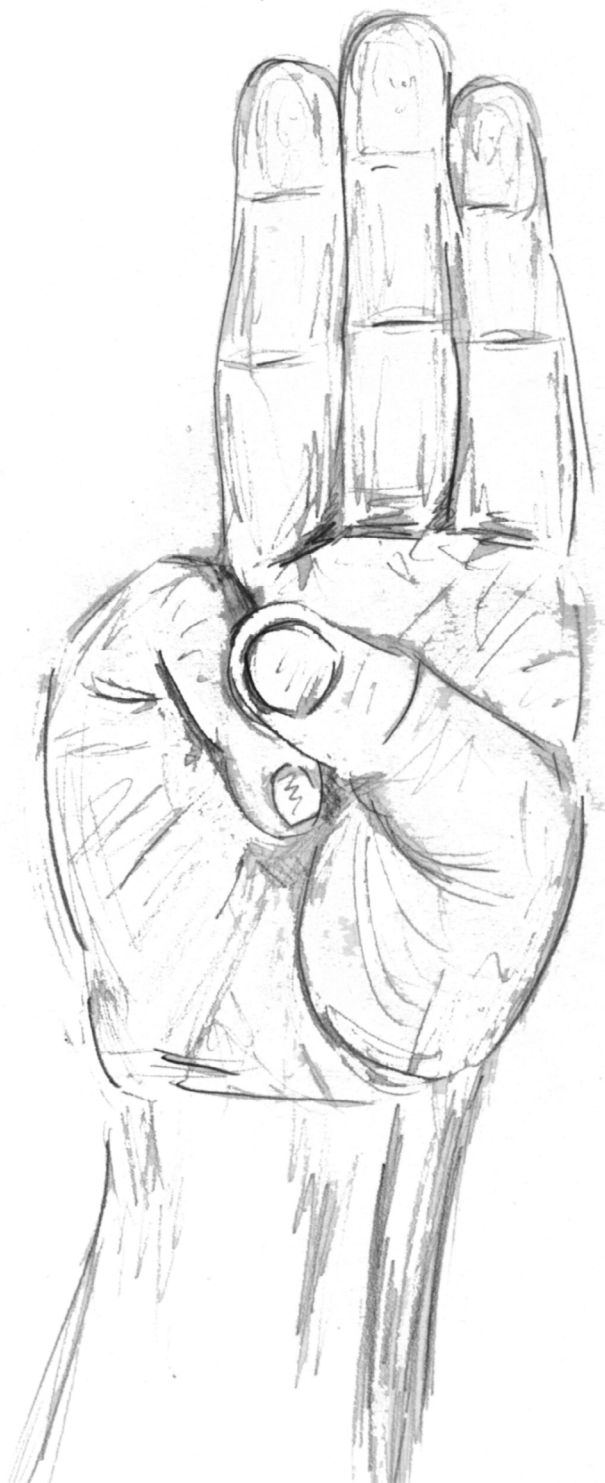

TOTEM

DOBŘUŠSKÝCH SKAUTŮ

KVĚTEN 2010 - ROČNÍK 3

ÚVODNÍ SLOVO

Milí příznivci našeho pravidelně nepravidelného oběžníku! Jsem ráda, že vás můžu po tak dlouhé době zase přivítat a pozvat vás ke čtení nového čísla.

Od minule se nám toho hodně změnilo a událo. Z přírody vymizely poslední zbytky sněhu, začali se rodit mláďata, ptáci se vrátili z teplých krajín a zahnížďují, včely vylétly z úlů a začaly pilně pracovat, stromy a nejrůznější rostliny jsou v plném květu... A stejně jako příroda nezahálela, tak ani skauti z Dobrušky se nenechali zahanbit. Sluníčko vytáhlo oddíly na schůzky ven, začaly víkendové výpravy, páčil se i první jarní oheň..

Ale to už bych moc předbíhala. Pojďme se postupně podívat na to, co vás v dnešním čísle čeká...

Hned na začátku najdete reportáž od Ifíka o již zmiňovaném prvním jarním ohni. Letos jsme od klubovny zamířili do přírody. Kam? Nechte se překvapit..

Dále pokračujeme se zprávami o činnosti jednotlivých oddílů. Světlušky byly tentokrát asi nejaktivnější a kromě dlouhého článku to dokazuje i množství fotografií.

Abychom vás na něco nalákali, máme tu pro vás tři tipy - na výlet, na knihu a na vyrábění. Věřím, že každý si z této nabídky vybere :-)

Rubrika, která následuje, je v našem oběžníku od počátku a podle ohlasů patří i k nejoblíbenějším. Jedná se o rozhovor. Tentokrát jsme vyzpovídali jednu ze sester, co se podepisuje zkratkou FK. Už víte, o kom je řeč?

Květen a červen jsou nejideálnější měsíce na lov vstavačů. Abyste se v nich vyznali, udělá vám Je-

žour takovou malou poznávačku.

Jak je všem známo, 24.duben patří našemu patronu -sv. Jiří. Tento den byl ale významný i pro jednu naši sestru. Co se událo si přečtete v rubrice „netradiční oznámení“.

Nakonec zabrousíme i do historie -díky kronice Mohykanů se přeneseme o šest let zpět, na tábor ve stylu mořeplavců.

Blížíme se do finále, kde vám nejdřív nabídnem fotoromán s názvem „Anketa“ na zasmání a poté i citátek k zamyšlení.

Ochutnávka našeho čísla je u konce. Zbývá už jen popřát vám příjemné čtení a brzy zas u Totemu nazdar..

Pavlač

Obsah Totemu

2 - Úvodní slovo Obsah	20 - Orchideje z rodu vstavač
3 - Střediskové dění - Jarní oheň - Médátka - Světlušky - Slunečnice - Mohykáni	22- Netradiční oznámení
13 - Tip na výlet	23 - Z kroniky Mohykanů
15 - Tip na knihu	24- Fotoromán
16 - Tip na vyrábění	26 - Závěrečná stránka - Uzávěrka - V příštím čísle - Tiráž
18 - Rozhovor s ... - ... Efkou Pavlovou	27 - Citát

STŘEDISKOVÉ BĚHÁNÍ

JARNÍ OHEŇ 10.4.2010

Dne 10. 4. 2010 jsme oficiálně zahájili jarní sezónu skautování v našem středisku prostřednictvím „Jarního ohně“. Akci předcházely kromě příprav i diskuse, jak tuto již tradiční akci letos pojmout. V posledních letech se jarní ohně odehrávaly u našich kluboven a mělo to své výhody. Kromě toho, že jsme „přitáhli“ mezi paneláky trochu té romantiky, mohli jsme vše připravovat jednodušeji a také v případě špatného počasí utéct do kluboven. Letos jsme se rozhodli pro změnu. Kromě prozaického důvodu, kterým byl klubovní trávník v rekonstrukci, nás napadlo vzpomenout si, jaká byla atmosféra u ohňů na táborech a výpravách, prostě nějak dál od civilizace. Vzhledem k tomu, že naše středisko je poměrně početné, museli jsme při výběru lokality na jarní oheň uvažovat pouze o místech s dostatečným prostorem a v relativní blízkosti od Dobruš-

ky dosažitelné pěškovou. Volba nakonec padla na zátoku Brtvy v Křovicích za mostem. Održení od civilizace zde nebylo úplné (zastavit dopravu na mostě se nám nepodařilo), ale všechny další předpoklady byly naplněny.

Jako organizátoři akce jsme měli trochu obavy, zda tento nový scénář jarního ohně neodradí většinu stálých účastníků. Trochu tomu nahrával i fakt, že jsme pozvánky rozeslali až těsně před akcí. Trochu nás přepadala „depka“, že nikdo nedorazí ani na ranní chystání, natož pak na vlastní oheň.

Obavy byly rozptýleny už ráno, kdy dorazilo pár nadšenců (touto cestou díky všem!), a to se hned lépe připravovalo. I když nám šlo o romantiku jarní přírody v zátocce potoka, dovezli jsme i lavice a zpočátku to vypadalo, že nás bude večer tak jako „do mariáše“.

Znovu se však ukázalo, že naše středisko je v skutku živou institucí a nakonec dorazilo několik desítek (můj odhad je nad 80 ks) lidí ochotných dojít pěšky do Křovic a zde si užít jarního ohně. Protože letos slavíme úctyhodných 90 let, už do průvodu od klubovny jsme zapojili po dlouhé době i vlajky oddílů a střediska. Trochu jsme tak potrénovali na májové oslavy. Počasí bylo ze začátku až podezřele pěkné, a tak jsme stihli focení po oddílech na louce u zátoky.

Pak už byl zapálen oheň a zazněly písně za vydatné podpory (také móóó díky) kapely smíšené – Ondrabas, Kocháč, Efka a Skotík. Jen jsme se rozjeli, dorazily i kamarádky kroupy. Zachránili jsme se pod mostem a po přeháňce pokračovali v krasojízdě.

Ohněm jsme tak zahájili sezónu výprav a blížících se táborů. Mohu Vám sdělit jen svůj osobní pocit, ale doufám, že mi dáte za pravdu, že „Jarní oheň 2010“ byl akcí povedenou, znamenající další pěkný kámen do mozaiky činností našeho společenství.

NAZDAR

IF

ODDÍL MEĎÁTEK

Máme za sebou měsíc březen a duben. Tyto dva měsíce byly ve znamení příprav na Svojsíkovy závody.

Na schůzkách se děti naučily plno staronových věcí. Uzlovaly, poznávaly kytky, nebo dopravní značky. Aby toho učení nebylo mnoho, tak jsme si někdy „vyšlápli“ na Trojici, kde jsme hráli na ovečky a vlka, který je láká k sobě. Nebo na babu ve dvojicích. Hra spočívala v tom utéct babě a přitom se nerozpojit s kamarádem. Pokud se tak stalo, tak se automaticky stali „babou“. Oblíbená hra je ovšem také škatulata. Nejvíce je

(zejména kluky) pobavila hra, při které se namaloval kruh a doprostřed se umístil míč. Meďata se rozdělila na dvě skupiny a jedna skupina měla za úkol vzít balón z kruhu, ale druhá skupina tomu měla zabránit. Vznikla velká přetlačovaná a souboj byl skoro vždy nerozhodný. Meďátka se také účastnila jarního ohně v hojném počtu a ani nepříznivé počasí je neodradilo.

Dále se starší děti účastnily výstavy trofejí ulovených v minulém roce. Všichni přišli velmi nadšení.

V poslední řadě hrály jejich

asi nejoblíbenější hru „šipkovaná“. Ve které se také vždy něco přiučí. Ať už značky, čísla, nebo kytky.

Abych nezapomněla přivítali jsme mezi nás nového člena oddílu Emu z Orlického Záhoří. Doufám, že se jí u nás bude líbit.

Už mě nezbyvá nic jiného než si přát, aby se Meďátka dobře umístila na závodech.

Viky

Závody se pomalu a jistě blíží, takže jsme první březnovou schůzku začaly veselou hrou „Kdo je kdo?“ :-). Po klubovně byly rozmístěné různé portréty a holky je měly najít a napsat si jejich jména do notýsku. Speciální body byly i za kreativitu, když opravdu nevěděly. Takže např. z Boženy Němcové se stala rázem indiánská babička, z A. B. Svojsíka zase „Skotíkův kluk“. :-). Bodová prémie byla za Baden Powella, který byl dle klobouku a celkového vzezření určen několika světluškami jakožto „velitel všech skautů“.

Od nového měsíce nám také začalo nové bodování.:-) Minule byla nejúspěšnější Šája, tentokrát získala žabičku do opatrovnictví bodů Vrča. Šája jí ji věnovala i s „pelíškem“ – je schovaná v takovém květináčku ve tvaru žabičky. Nejúspěšnější světluška, která nasbírá za měsíc nejvíce bodů, totiž dostane malou figurku žabičky, o kterou se po celý měsíc má starat. :-)

Na další schůzce jsme se rozhodly otestovat týmovou spolupráci. Venku kolem klubovny bylo poschováváno 10 různých šifer. Cílem každé družiny bylo šifry najít a vylustěné donést. Jak si to rozdělily, to už bylo na nich. „Týmová“ spolupráce ale skončila na bodu mrazu. Jen tak se totiž mohlo stát, že např. taková Markétka chodila sama a vylustila sama za Lišky 4 šifry z 10 (však taky získala nejvíce bodů ze všech), a skupina o 7 dalších Liškách chodila pohromadě, přičemž šifry luštilo jen pár světlušek a ostatní se poflakovaly. Takže holky, doufáme, že příště to bude lepší a vidíte, že skautský notýsek se vyplátí na schůzky nosit.:-)

14.3. výprava do Areálu Zdraví

Na to, že nám počasí moc nepřálo, jsme se sešly docela v hojném počtu (9 světlušek a 2 vedoucí). Nejprve jsme se šly podívat ke kostelu, kde měla Maruška s Kristýnkou prodávat koláče. Nikde jsme je nenašly, ale zato koláčky, jakoby tam na nás čekaly, ale odolaly jsme a nechaly je tam. Vypravily jsme se tedy na cestu. Před Domašínem rozdala Šárka holkám lístečky s časy (1 hod., 15 min, 2 hod 15 min, ...). Úkolem bylo odhadnout ten správný uplynutý čas, aniž by se dívaly na hodinky. Nejvíce se sekly o cca 45 minut a nejpresnější čas bylo odevzdání minutu před daným časem. Z Domašína jsme šlapaly na Chábory, kde už začalo docela profukovat a tak aby nám nebyla zima, hrály jsme molekuly. A pak na klíště s karabinou místo kolíčku. Klíště se vždy některé nenápadně přichytlo na batoh nebo část oblečení a když to zjistila, nenápadně ho předala dál. Tato hra měla u většiny úspěch, jen Vrča nám všechno sabotovala slovy „já nehraju“ což jsme přikládaly za vinu počasí a slyšely to pak ještě nejmíň 45x. V Areálu Zdraví jsme se vyřadily všichni. Světlušky na společné houpačce a já se Šárkou na houpačce pro dvě osoby. A jelikož nás mráz opět dostihl, vyhlásily jsme hru na družinky. Babočky i Lišky si měly navzájem schovat míček někde v areálu a nakreslit k němu co nejpresnější plánec tak, aby ho druhá družinka podle něj mohla najít. Nějaký zádrhel to mělo, ale oba míčky se našly. Pokračovaly jsme cestou na Spáleníště, zpátky do Domašína, kde jsme nechaly Hrušku (aby nemusela zasejč ťapkat zpátky domu z Dobrušky). Když jsme celé promrzlé dorazily do klubovny, čekalo nás milé překvapení. Náš bratr Vlasta, už tam na nás čekal, založil oheň

v kamnech a dokonce nám uvařil čaj. Tímto mu moc Děkujem!! No a na závěr jsme si zahrály ještě jednu ochutnávací hru – 4 skleničky s vodou – v jedné byla čistá voda, v další 1 lžička cukru, ve třetí 2 lžičky cukru a v poslední 3 lžičky cukru. Na závěr jsme vyhodnotily hry a pustily děti domů.

P.S. Perlou dne byla světluška (nebudu jmenovat), které se před Cháborama rozbil batoh a Šárka ji ho vzala do svého. Ta perla následovala když jsme si sedly, že si dáme oběd a „světluška“ vytáhla z batůžku (který nesla Šárka na zádech) dvě tlusté těžké knížky – Sudoku a Obchodní Zákoník – Sudoku měla na luštění a Obchodní Zákoník sloužil jako podložka. Škoda jen, že na luštění nebyl čas =)

A co si o výpravě myslely holky?:-):

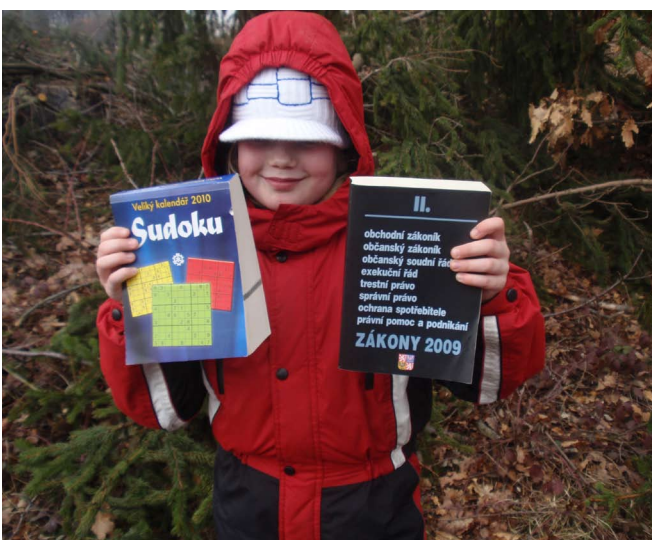
„Nejvíce se mi líbilo Klíště. :-) Furt jsem ho měla. :-)“ (Hruška)

„Byly jsme v areálu zdraví a tam se mi nejvíce líbila houpačka a taky hra se schováváním míčku, protože byla akční!“ (Bára Směšná)

„Mně se nejvíce líbilo, jak jsme hrály molekuly.“ (Nika)

„To mně se nejvíce líbilo, jak jsem dala taxíka brm brm a jak jsem se houpala na houpačce!“ (Šája)

„Šly jsme 8 km z Dobrušky od klubovny do Chábor a pak nás Šárka odvezla domů. Hrozný bylo, jak na nás vybafnul pes a málem kousnul Vrču ! :-) (Taky jsme hrály hru s lístečky a časem a ten jsme měly odhadnout. První byla Vrča. (Kočka ve spolupráci s Kačkou V.)

Následující schůzka byla velmi akční, protože jsme hrály šipkovou. Nejprve jsme ale zapsaly zápis do kroniky z minulé schůzky, protože Bára zapomněla, co jsme dělaly. Šipky vedly od klubovny přes zastávku Laichterova, kolem kostela a papírnickví, Křovickou ulicí až k ZŠ Fr. Kupky. Holky bojovaly opět za družiny a na své cestě měly luštit a plnit různé úkoly. Počítal se nejenom čas doběhnutí, ale i správně splněné úkoly, za které se dalo nasbírat hodně bodů a tím získat Stonožce další botičku, aby mohla vyrazit správně obutá do světa. :-) V čele se celou cestu držely Babočky, takže Lišky měly více práce s hledáním druhého dopisu u každého stanoviště, ale statečně se s tím popraly. – Hlavně když si jeden dopis u kostela vlastní nešikovností zašouply hlouběji do spáry a pak ho musely závratným špendlíkem z KPZ lovit. :-) Ale zadrželo se. :-) Naučily jsme se např. hledat v jízdním řádu, určit sever a

dozvěděly jsme se, co v žádném případě nemáme dělat v přírodě např. rozdělovat oheň v lese, trhat květiny v národním parku, zakládat skládky v příkopu a tak podobně. :-) Výsledný poklad - truhla s lízátky ovšem nalezena nebyla, protože jsme na ni s Kubou, který mi s přípravou pomáhal, v zápalu hry zapomněli... – lízátek se tedy holky dočkaly až příště. Odměnou se ovšem stalo dovádění na prolézačkách, přestože už bylo pozdě a schůzku jsme celkem o dost minut „přetáhly“... – U plnění posledního úkolu jsme se totiž zdržely, takže.. najednou bylo 18hod. a autobus na Hrádek právě odjížděl, když jsme přibíhaly ke škole hledat poklad... – Všechno se ovšem v dobrém vyřešilo – některé světlušky vzala Vrčí maminky, jiné Niky tatínek. :-)

Ke škole jsme se vrátily i o příští schůzce, kdy jsme vzpomínaly, „jak třídit odpad“. Hru připravila Kafka a byla velice zdařilá. :-) Fungovala

tak trochu na principu hry „Nechte to koňovi, ten má větší hlavu“ tzn. z každé družiny vyběhl jeden, doběhl do pásma, kde rychle vzal jeden papírek, na kterém byl napsaný nějaký odpad (např. mastný papír, noviny, sklo). Pokud věděl, do jakého kontejneru by odpadek hodil, pokračoval dál v běhu až ke Kafce a Šárce, kde už na něj čekaly barevné popelnice (tzn. barevné obálky, které si holky v klubovně před hrou vyrobily). Pokud ovšem nevěděl, mohl se vrátit zpět ke své družince a s tou se poradit. :-) Hru vyhrály Lišky.

Na závěr schůzky jsme si zahrály na loď. Kafka byla maják a pípala. Jedna družinka se rozmístila před majákem (představovala skály) a vydávaly zvuk „Ššššš“. Námořníci (2. družinka) vyrazili z ostrova se svými loděma a se zavazanými očima měli prokličkovat mezi skálama a dostat se skrz rozbourané moře k majáku. Která loď narazila

na skálu, tak se o ni rozbila (tzn. cestu nedokončila). – Ani byste ale nevěřili, jak to bylo pro některé světlušky obtížné a stresující! Proklíkovat nebezpečným terénem se zavřenýma očima! Skály temně šuměly, maják pípal, no horor! 8-) Ale holky to hrdinně zvládly, že jo! :-) V této soutěži byly zase úspěšnější Babočky.:-)

Na další schůzce se k nám připojila nová světluška. Jmenuje se Anežka, je z Kounova a bude „bojovat“ za Babočky.:-) Prostor kolem ZŠ jsme si oblíbily, tentokrát jsme celou cestu běžely, takže to bylo rychlé.:-) a tam jsme na čas běžely překážkovou dráhou.:-) Druhá družinka opakovala uzle. Když jsme se vystřídaly, zahrály jsme si další hru. Holky se rozdělily naprosto neorganizovaně do skupinek. Každá měla svůj název – takže rázem tu byli: Kanci, Smradlavý ponožky, Modrý Kapičky, Tygři a Babočko-lišky a každá dostala své číslo. Kolem smrků bylo pak rozházeno mnoho papírků s čísly a větami. Jak jistě tušíte, skupinky měly všechny papírky (pouze se svým číslem) posbírat a složit z nich smysluplný příběh. Všechny se týkaly nějaké příhody z výpravy či tábora, kde se hlavní hrdinky - světlušky musely vypořádat s nějakým zraněním. Protože ovšem děsně fičelo, během „spisování“ jsme se přesunuly od klubovny, kde holky své „pohádky“ dokončily a přečetly. Zakončily jsme opět kruhem přátelství, během kterého jsme

se znovu Anežce jedna po druhé představily, aby si nás lépe zapamatovala. :-)

Abychom navázaly na zdravotědu, na další schůzce se holky rozdělily opět neorganizovaně do skupin a každá dostala přiděleno jedno zranění. Skupinky měly vymyslet své originální příběhy, jak by si s ním poradily. :-) Každý příběh mohl získat max. 30 bodů. Bodovaly nezávisle na sobě tři vedoucí – Kafka, Kokina a Skotík a to ještě ve dvou rovinách. Body se udělovaly za správnost i originálnost. Každá z nás vedoucích tedy mohla udělit max. 5 bodů za originálnost a max. 5 bodů za správnost. Občas to byla docela legrace.:-D

Zakončením se měla stát hra na Novináře a celebrity, které jsou tak známé, že si nemohou jít koupit do samošky ani rohlík, aniž by je nějaký senzacechtivý novinář „nevyblejskul“ a neumístil na přední stránky novin. Holky ale při vykládání pravidel nedávaly pozor a podle toho to taky vypadalo.. Pravidla se vykládala na pětkrát, někdo si zapomněl pít v klubovně, jiný svačtinu, třetí potřebovala na záchod... Hra nakonec proběhla jen jednou tzn. jedna družinka představovala novináře a druhá celebrity s tím, že se příště vyměníme. :-) Celebrity probíhali skrz město (hřiště), podél něhož stáli novináři s míčkama, kterými se snažili celebrity strefit. Samošku představovala Kokina. Ozvláštněním bylo, že se ke Kokině do samošky mohly celebrity dostat

různými způsoby a podle toho byly také bodově ohodnocené tzn. mohly běžet buď samy (za jeden bod), opilé (tzn. že se před vyběhnutím 10x zatočily) za 2 body, s partnerem (za ruku) za 3 body, se synem (na zádech) 4 body, s milenkou (v objetí) za 5 bodů a s partnerkou za ruku a synem na zádech za 6 bodů. Soutěž byla sice veselá, ale velmi krátká...

Na začátku schůzky měly dát družinky dohromady své dopravní značky – byl v tom velký chaos, protože každá družinka dostala na minulé schůzce seznam značek a ty dnes měly komplet odevzdat. Některé značky se objevily vícekrát, jiné vůbec, takže chvíli trvalo než holky pochopily, co po nich chceme. Vyhrály těsně o 2 body Babočky. Ty byly úspěšné i v dokončení soutěže o Novinářích, kde ovšem nad Liškami zvítězily s velkým náskokem (každá Babočka nasbírala v průměru nasbírala 20bodů – tzn. o 10 více než Lišky)! Abychom si ještě ujasnily „jakže to bylo s těma dopravníma značkama“, připravila s nimi Kafka hru opět na stejném principu jako „Nechte to koňovi“ a opět v ní zvítězily Babočky. Takže.. úspěšný den! :-) Gratulujeme! :-) A Lišky musí příště zabrat! :-)

VÝPRAVA ÚDOLÍM JANOVSKÉHO POTOKA (25.4.2010)

Sešly jsme se o půl 9 na Laichterce, bylo nááádherně!:-) a autobusem do Spů vyrazilo 6 světlušek – Šája, Ela, Anežka, Anička, Maruška a Báďa. Během cesty městem jsme si pak zakreslovaly a určovaly dopravní značky. Jakmile jsme nechaly civilizaci za sebou, zahrály si u lesa pár her - jedna z nich se jmenovala „na sochaře“. Rozdělily jsme se do dvojic - jeden byl „sochař“, druhý „malta“. Sochař něco z malty vytvořil a ostatní sochaři museli vytvořit stejné dílo. To byla legrační hra. :-D Pak jsme si daly krátkou svačinku – vytáhly jsme šátky, na ně jsme rozložily, co kdo měl ke svačině a podělily jsme se o své jídlo s ostatními. Dále už jsme pokračovaly lesní pěšinkou. Lezly jsme po úzkých mozcích a byla to fakt paráda:-) Některé holky si vykračovaly s holí jako Krakonošové. – Ela s Andulkou se o ní sice přerazily, ale hlavně že ji měly:-) Cestou jsme určovaly kytičky, napily jsme se z pramene a došly jsme až k vodopádu na Zákraví, kde jsme si daly oběd. Během další cesty jsme hrály na povodeň, hurikán a jiné „živly“ :-D až jsme došly do Valu. Šája pro nás taky vymyslela takovou hru. Jeden řekl vždy nějaké zvíře a kdo jím chtěl být, musel ho předvést. Když se mu to podařilo dostatečně věrohodně, říkal v dalším kole zase on:-) Frekventovaným zvířetem se stal buvol, kůň (každý chtěl být koněm:-)), nebo antilopa, kdežto prase, slepice ani osel moc valný úspěch neměli. Když už nás hra omrzela, chvilku jsme i zpívaly – třeba Beskyde Beskyde a Maruška

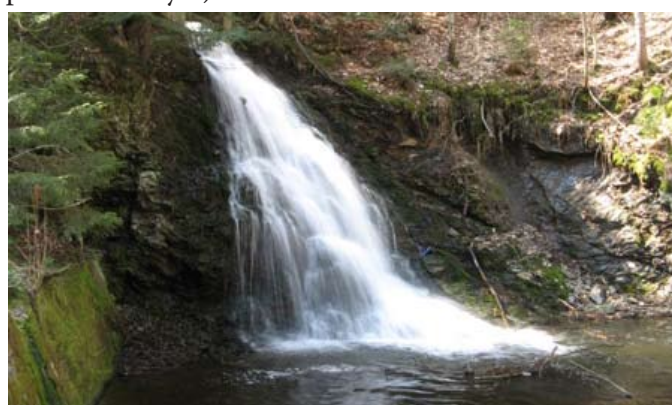

s Elou nám zazpívaly novou písničku, kterou se naučily ve sboru. :-) Další větší zastávka byla u Valského divadla, kde jsme se rozložily na louce a se zutýma botama a zavřenýma očima jsme relaxovaly při šumění potoka a zvuků lesa. – To bylo moc příjemné. :-) No a pak už přišel hlavní hřeb naší výpravy, který jsme nemohly vynechat a to naše oblíbená hra Souboj v kruhu – každý s každým. Vyhrála Anežka, která „přeprala skoro každého“:-D Ale fajn bylo, že každý vyhrál minimálně jednou a holky se u toho vyřádily, divošky:-) Následovala hra na Mlsné kuny, kdy dvě veverky měly v doupátku schované jídlo (v kruhu byly rozházené míčky) a kuny podnikaly do kruhu výpady a snažily se jim jídlo ukrást. Nejúspěšnější byla tentokrát Báďa. Cesta z Valu do Dolů a posléze do Dobrušky už nám byla dlouhá, bolely nás nožky a taky už nám pomalu ale jistě docházelo pití, takže jsme se zastavily u jednoho domku a poprosily jsme, zda bychom si nemohly dočepovat vodu, kterou jsme potom lohnily:-)

Ke klubovně potom došla jediná Báďa, protože se všichni cestou odpojily a šly rovnou domů:-) Příště se potkáme v Záhoří:-)

Na poslední schůzce v tomto měsíci se nás mnoho nesešlo. Uklidily jsme obě klubovny, protože jsme tam minule nechaly pěkný nepořádek, rozdaly si lístečky ohledně příští výpravy a ujasnily si, jak je to vlastně s těmi odborkami a kdo „zase ztratil notýsek“. Ach jo... Vrča si konečně po půl roce pořídila skautský zápisník! KONEČNĚ!:-) I přesto, že nás bylo málo, vyrazily jsme na Trojici zahrát si pár her. Honičku – bomba a štít, to byl opravdu zmatek :-D a potom Na bombu – to nás naučila hrát Klárka s Vrčou. Kdo vypadl si u Skotíka dodělával odborky. Mezitím se ale začaly stahovat temná mračna a chvíli potom začal pořádný slejvák, který však netrval dlouho. Stačil ovšem na to, abychom doběhly k silnici a promokly. :-) V klubovně jsme dodělávaly odborky, zakreslovaly docházku i kytičky do zahrádek (v rámci bodování) a připravovaly před klubovnou nástupy na první máj. Po šesté hodině jsme se slavnostně seřadily do dvojstupu, že nás ale bylo! :-D a maširovaly jsme si to na náměstí, kde se stavěla májka. Tam také většina dostala lampiónky a louče, s kterými jsme pokračovaly dál do parku, kde už na nás čekal „devadesátiletý oheň“:-) a přestože předtím pršelo, chytnul hned. Je vidět, že jsme skauti. 8-)

KOKINA a

ODBÍL SLUNEČNÍK

Další dva měsíce utekly, sníh roztál, slunce začíná hřát, a tak se skautky budou moct po dlouhé zimě zase začít pomalu scházet ve své klubovně.

V měsíci březnu však ještě až takové teplo nebylo. Pobývaly jsme tedy ještě ve velké klubovně, kde holky zkoušely luštit všemožné druhy šifer, poznávat kytky, orientovat se na mapě a podobné věci, které je pochopitelně ne vždy baví, ale kupodivu se ani moc otráveně netvářily. (Však si to snad teď na jaře vynahradí jinými venkovními hrami.) Vše bylo zkombinované do různých her, které nebudu všechny jednotlivě popisovat – bylo by to příliš na dlouho. Jednou měly například rozházeny po klubovně papírky. Na některých byly zašifrované druhové názvy a na některých normálně napsány rodové názvy kytek. Úkolem holek tedy bylo tyto ná-

zvy přiřadit správně k sobě, což, jak se ukázalo, nebyl až tak lehký úkol.

Asi v půlce března se holky prostřednictvím morseovky dozvěděly, že se jim splní jedno z jejich přání – jít na bazén. Jednu schůzku jsme tedy trávily i tam, kde jsem jim žádný program nedávala, jelikož jim i tak přišla hodina v bazénu krátká.

Na začátek dubna byla naplánovaná po dlouhé době dokonce i výprava. Mělo se jet s Mohykány, z čehož byly holky nadšené, ale nakonec se z toho bohužel stala spíše mohykánská výprava, jelikož mohla jet jenom jedna odolná slunečnice, a to Viky. Bohužel nevyšlo pořádně počasí, a tak ostatní holky buď nebyly puštěny kvůli zimě nebo už měly na velikonoční prázdniny jiný program. Snad tedy už opravdu příště.

Poslední dvě dubnové schůzky jsme nestrávily hrami jako obvykle, ale čekalo nás vyrábění. Jelikož se naše „starší“ (než my) sestra Lenča vdávala a holky jí chtěly také dát nějaký ten dárek, věnovaly jsme jednu schůzku batikování triček a vyrábění přáníčka – snad se obojí líbilo stejně jako nám všem velkolepá svatba:)

Poslední schůzku jsme taky vyráběly, leč úplně v jiném stylu – byly jsme pověřeny vyrobit na 30. dubna čarodějnici. Tak uvidíme, jestli to byl dobrý nápad a stařenka se cestou na upálení nerozpadne...o tom však už zase příště.

Lenča

Poslední dva měsíce u Mohykánů probíhaly celkem klidně. Na páteční schůzky chodil průměrný počet Mohykánů, někteří se občas neobjevili, ale na druhou stranu, přišli i tací, které jsme už vůbec nečekali. Myslím tím hlavně Froda a Martina, kteří se opravdu dlouhou dobu na schůzkách neukázali. Co se týče programu, byl většinou ve sportovním duchu (někteří zlí jazykové by mohli tvrdit, že se Mohykáni změnili ze skautů na pouhopouhé sportovce, ale to není pravda). Kromě známého fotbalu, jsme si zahráli i basketbal, softbal i rugby.

Nezůstali jsme však pouze u sportu. Při schůzkách, kdy nebylo venku zrovna hezky, jsme zůstali v klubovně a zahráli si Bang, Divoký západ, nebo třeba tzv. Dražbu vět. Jeden z vedoucích zkrátka řekl nějakou větu, např.: Klasické tee-pee má 12 tyčí. Kluci potom mohli přemýšlet o tom, zda je věta pravdivá a poté, jako na klasické aukci navyšovat cenu, až větu nakonec některý z nich koupil. Každý měl na začátku samozřejmě omezený kredit, takže se ceny navyšovaly s velkou opatrností. Po pár větách si každý spočítal zbylý kredit a přičetl k tomu body za pravdivé věty, které vlastnil. Vítězem byl samo-

zřejmě ten, kdo měl nejvíce bodů.

Byly však i schůzky, kde na hraní nezbylo moc času. Den před Jarním ohněm, jsme se např. pokusili zčásti vyčistit místo, které se mělo stát jeho dějištěm. A poslední schůzku jsme zase věnovali přípravě čarodějnického ohně - řezání a sekání do dřeva (popř. do prstů).

VÝPRAVA DO RUPRECHTIC A OKOLÍ

První dva dny Velikonočních prázdnin (1. a 2. 4. 2010) jsme společně s oddílem Slunečnic naplánovali dvoudenní výpravu do míst, kde stál v roce 2007 tábor Vlčat a Mohykánů. Počet lidí na této akci byl opravdu poněkud zarážející: 3 členi (z toho 2 od Mohykánů), 2 vedoucí (z toho 2 od Mohykánů) a 2 hosté (z toho 1 Vlasta, který přijel na svém Velocipédu a 1 Mogic). Cestu ve vlaku jsme si zkrátili oblíbenou hrou s názvem Macháček. A než bys kostkami hodil 21, byli jsme už v Meziměstí. Odtud jsme se vydali po turistické značce (nebo ne?) směrem ke státní hranici a po ní až k Ruprechtickému špičáku. Celou cestou nás provázelo nádherné, téměř letní počasí. Po příchodu na Ruprechtický špičák jsme si vyšlápli na rozhlednu a potom jenom sešli dolů. Po men-

ším zmatkování, o které se postarali dva rozdílné názory Tinka a Mogice, jestli jít doprava nebo doleva, jsme konečně našli tábořiště. Musím říct, že po těch 2 a půl letech, se to tam moc nezměnilo. Ale na

vzpomínky nebyl čas. Někteří lidé začali stavět stany, jiní rozdělali oheň a během přípravy večere dorazil i poslední člen výpravy - cyklista Vlasta. Po večeri, která byla mimochodem velmi dobrá, jsme ulehli do spacáků, někteří ve stanech a ti odváznější venku. Nebesa nám však nebyla nakloněna, po chvíli začalo drobně a následně hodně pršet. To však neodradili Tinka, Vlastu a MM od toho, aby spali venku pod celtami a plachtou. Přece nejsme z cukru. Během noci, zhruba tak o půl třetí, se situace změnila. Plachta se na jedné straně odkryla a Vlasta musel resignovat na svou funkci spáče pod širákem. Největší překvapení nás však čekalo ráno. Nikdy nezapomenu na to, když jsem odkryl plachtu a všude okolo mě leželo dobrých 10 cm sněhu. Kolem pobíhal Vlasta, který se chtěl zahřát a nebyl zrovna touto sněhovou nadílkou nadšen. Přeci jenom, musel sebe a kolo nějak dostat domů. Nakonec to dopadlo tak, že brzo ráno odjel. My ostatní, také notně promrzlí, jsme rozdělali oheň a po menší rozmluvě jsme se rozhodli, že nepůjdeme až do Broumova, jak jsme měli v plánu, ale že to vezmeme přímou cestou na nejbližší nádraží - do Meziměstí. Když se uvařil čaj, uhasili jsme oheň, sbalili stany a vydali se směrem k vlaku. Po pár kilometrech a zhruba 10 minutovém čekání jsme už seděli ve vlaku, hráli Macháčka a uháněli směrem k domovu. Takže výpravě a jejím členům-Mohykánům (Adam, Kukačák) 3x HURÁ.

INI OGIC

TIP NA VÝLET

KRALICKÝ SNĚŽNÍK

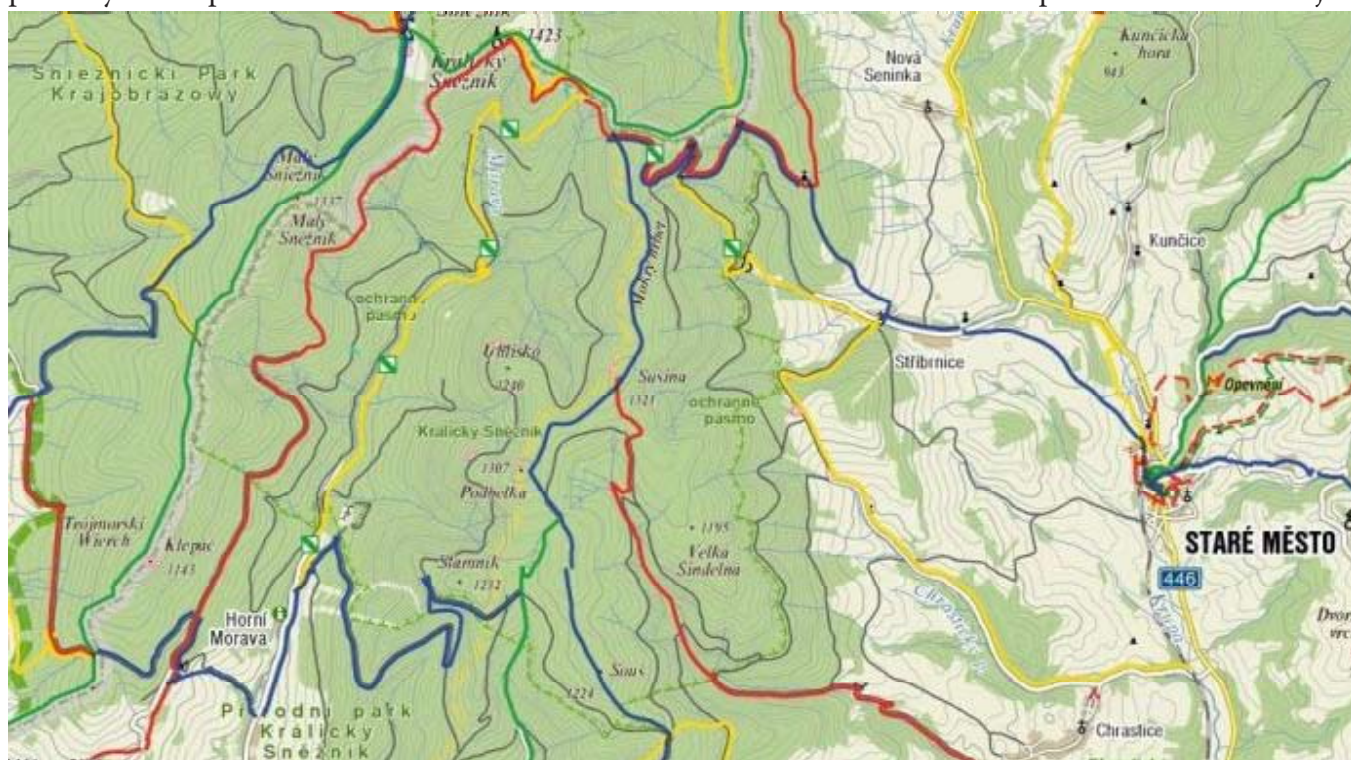
Tentokrát nás tip na výlet zavede od Dobrušky směrem jihovýchodním, kde mezi hřebenem hor Orlických a Jeseníků najdeme významné pohoří - vlastně masiv jediné hory - Králického Sněžníku. Pohoří je významné hned z několika důvodů - jedná se o třetí nejvyšší u nás (Jeseníky na druhém místě jej zas tak o moc nepřevyšují). Dále je zde místo, odkud voda odtéká do tří moří - takových míst v Evropě moc není. Taký je to jeden z největších kopců na výstup - pokud začnete v Dolní Moravě, což je asi nejjednodušší varianta, čeká vás víc než 700 metrů převýšení na deseti kilometrech trasy. A pak taky cesta zpět.

Vrchol Sněžníku (na mapce je v horní části) je pokryt primárním alpským bezlesím - u nás opět vedle Krkonoš a Jeseníků ojedinělý výskyt. Zmíněné travna-

té bezlesí hostí spoustu vzácností, mezi nimiž vyniká taková malá pampeliška - jestřábník sněžnický - neroste nikde jinde na světě než tady! Dále třeba zvonek vousatý (skutečně má vousy) byste našli jen na Sněžníku nebo o kousek dál v Jeseníkách.

Na vrcholu stávala do sedmdesátých let minulého století rozhledna, dnes po ní zbyla jen hromada kamení, viditelná bystrozrakým okem i z hřebene Orlických hor. Půlkilometr pod vrcholem pramení řeka Morava a valí si to (abych Moravákům udělal radost - „Kam valíš?“) odtud k jihu ostrým lavinovým svahem. A dalších pár set metrů odtud jsou

zbytky chaty, která tu stála zhruba do té doby co vrcholová rozhledna. A u ní najdeme nejznámější symbol Sněžníku – sochu slůněte, které shlíží na jihovýchod ke Starému Městu. Je od cesty trochu stranou, tak až tam budete přicházet v mlze (jak tomu tady obvykle bývá :-)), hledejte dobře...

Zmiňované trojmoří není přímo na vrcholu hory, ale na jednom kopci na západním hřebetu – na mapce vlevo – jedná se o Klepáč nebo Klepý (1143 m), Poláci mu říkají Trojmorski Wierch.

Voda odtud odtéká do Černého, Baltského a Severního moře.

V masivu Sněžníku jsou ve vápencích vyvinuty pozoruhodné krasové jevy jako např. Patzeltova jeskyně nebo Tvarožné díry – mají název podle „nickamínku“ – bílého vápenného povlaku stěn. Najdeme zde také ponory (kde se potok ztrácí v zemi) a vyvěračky (kde zase ze země vytéká).

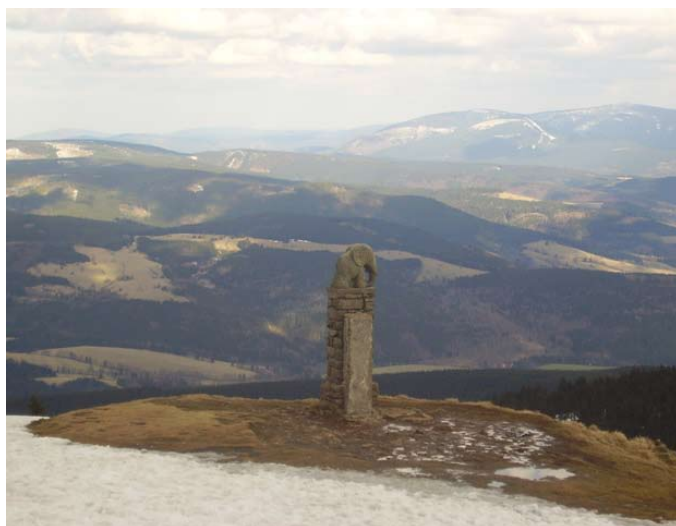
I krajina kolem Sněžníku je pozoruhodná – ať už je řeč o kopcích mezi Králíky a Hanušovicemi, kde

se mezi vesnicemi vine romantická železniční trať, nebo o Staroměstsku, jednom z nejzapadlejších regionů u nás, kde je ještě cítit sudetská minulost.

Oblast Sněžníku určitě stojí za návštěvu, a to v jakémkoli ročním období. Ať už to bude jednodenní výstup na vrchol, nebo jen zastávka na puťáku od Jeseníků a Rychlebských hor k horám Orlickým, určitě nebudete zklamáni.

Zdroje: www.wikipedia.cz
www.mapy.cz

Ježour

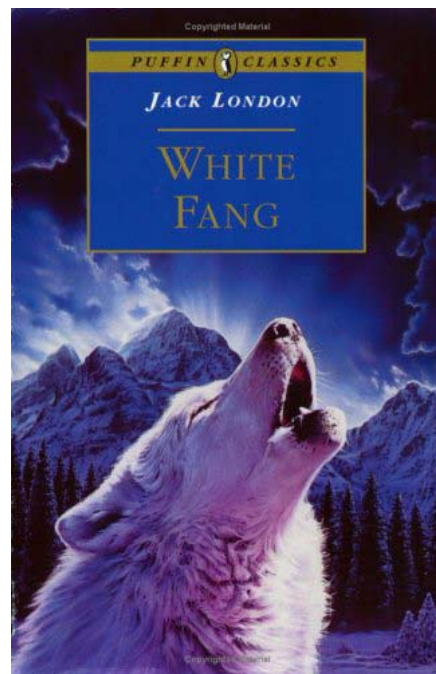
TIP NA KNIHU

JACK LONDON

Dovolte mi, drazí čtenáři, abych vám v tomto čísle Totemu představil spisovatele, který byl ve své době ze všech literárních autorů nejznámější a nejčtenější. Jeho knihy ovlivnily naše prarodiče, rodiče a čteme je i my. Se skautingem mají mnohé společné, ať už téma přírody, cestování či mezilidských vztahů. Bohužel, tohoto nadějného spisovatele nakonec zastihl krutý osud.

Řeč je o Jacku Londonovi (12. ledna 1876 – 22. listopadu 1916), vlastním jménem Johnu Griffithu Chaneyovi, který byl spisovatelem, námořníkem, zlatokopem, ale dokonce i pirátským lovcem ústřic. Již v 15 letech pomáhal London živit rodinu. Roznášel noviny, led, zametal hostince a nakonec začal pracovat v konzervárně 10 až 18

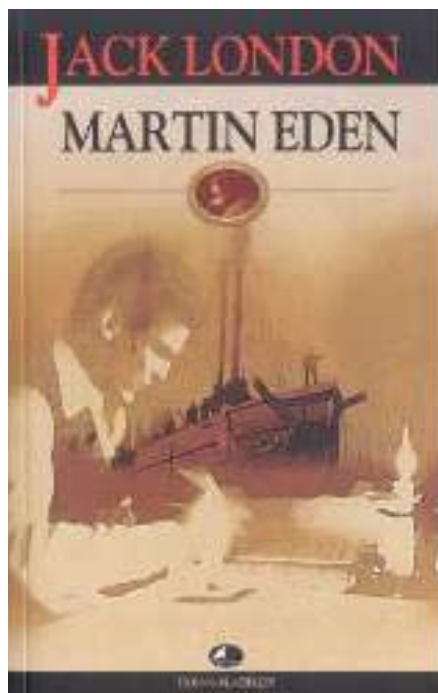
hodin denně. V 16 letech si půjčil peníze na plachetnici a přidal se k partě ústřicových pirátů. Obnos, který vydělal však za několik dní utratil v oaklandských výčpech. Nějakou dobu působil London jako pomocník námořní policie. Později procestoval Spojené státy jako tulák. V době zlaté horečky se vydal na Aljašku. Zde sice nezbohatl, ale své zkušenosti ze severu později uplatnil ve svých povídkách a románech. V roce 1893 se London vrátil do Oaklandu. Nejdříve pracoval v továrně na konopí, později jako topič v elektrárně. V dubnu 1894 se připojil k dělnické armádě, tj. k desetitisícům nezaměstnaných dělníků týhnoucích na Washington ze všech koutů Ameriky. Prostředí, v němž vyrůstal a žil, ho nutilo bojovat o přežití často tvrdě a bezohledně. Jack London byl nadšeným socialistou, členem socialistické strany a odborů. Stal se i válečným zpravodajem v Rusko-Japonské válce. Jack London se stal postupně uznávaným spisovatelem, ve své době zřejmě nejlépe placeným. Koupil si jachtu, vydal se na cestu kolem světa. Žil na svém ranči v Měsíčním údolí v Kalifornii. Přestože měl velké příjmy. Neustále měl finanční problémy. Kromě toho celý život bojoval s alkoholem. V roce 1916 vystoupil London ze socialistické strany

pro nesouhlas s jejím programem. V témže roce zemřel. Podle některých zdrojů spáchal sebevraždu (trpěl velkými bolestmi a předávkoval se morfiem), kterou sám sobě předpověděl v románu Martin Eden. Dle názorů historiků i jeho dcery však šlo pouze o nešťastnou náhodu.

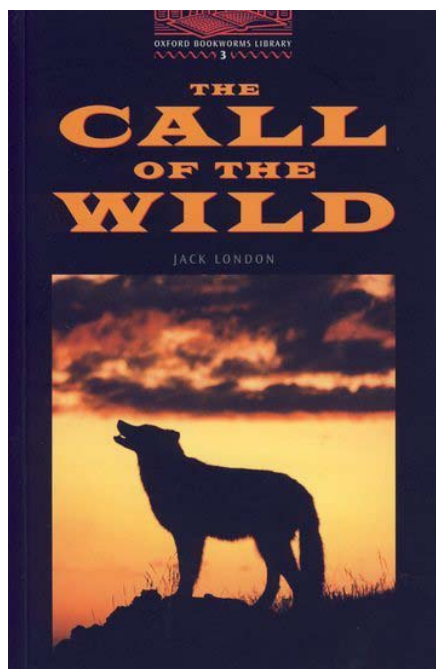
Mezi jeho nejčtenější knihy patří například *Bílý tesák*, kniha o životě nebojácného psa zkríženého s vlkem v drsných podmínkách Aljašky. Další oblíbenou knihou je *Tulák po hvězdách*, kde byl Jack London inspirován skutečným příběhem nevinně odsouzeného Eda Morrella, který si vytrpěl pět let samovazby. Londonovi se podařilo prosadit obnovu procesu a Morrell byl v lednu 1914 z věznice v San Quentinu propuštěn. Na základě jeho vyprávění autor vytvořil skutečnou báseň o svobodě a utrpení bezmocného jedince. V románu pak ostře obžaloval

americkou justici a odhalil barsky surové metody vězeňských správců. Částečnou autobiografii pak nalezneme v románu *Martin Eden*, pojednává o osudech mladého námořníka a spisovatele. Jack London zde výborně zachy-

til přetěžkou cestu, kterou musel jako samouk sám projít, než se stal úspěšným spisovatelem. Martinovi Edenovi sláva a peníze, které tak těžce získal, štěstí nepřinesly. Životem unaveného, nechal ho Jack London vyskočit z okna parníku Mariposa (na tomto parníku se autor vracel z přerušené cesty kolem světa, kterou podnikal na plachetnici Snark). Samotný Jack London dožíval svůj nadmíru dobrodružný život v Glen Ellen a na moře už vyjížděl jen málo. Nakonec nezapomeňme zmínit román *Volání divočiny*, který vypráví příběh psa Bucka, který se z ochočeného mazlíčka stane vůdcem vlčí smečky na divokém severu. Předlohou pro Bucka byl skutečný pes kříženec bernardýna a kolie.

Ať už si vyberete ke čtení jakoukoli Londonovu knihu, čeká vás neotřelý autorský styl, drsná příroda, kde se každou minutu bojuje o přežití, zajímavé postavy či překvapivé pointy.

Zdroj životopisu: <http://www.spisovatele.cz/jack-i-london>

TIP NA VYRÁBĚNÍ KETLOVANÝ NÁRAMEK

Tetokráte se vyrábění bude týkat asi především holek (teda spíš to předpokládám), jelikož se bude jednat o ketlovaný náramek. Ketlování, neboli řetízkování, spočívá ve výrobě malého oka na ketlovací jehličce (drátku) a navlékání jedné jehličky na druhou. Takto se dají vyrábět náramky, náušnice, náhrdelníky aj.

Potřeby: kleště štípačky
kleště s kulatou špičkou
korálky
drátek

1. Štípačkami si „nastříháme“ drátky dlouhé 3-5 cm (podle délky korálků) a na jedné straně uděláme oko pomocí kleští s kulatou špičkou.

2. Na drátek navlékneme korálek/y a kleštěmi uděláme druhé oko, které ovšem neutáhneme do konce, ale necháme polootevřené. Na toto polootevřené oko navlékneme předpřipravený drátek s jedním okem a polootevřené oko dotáhneme.

3. Když už máme dostatečnou délku náramku, jednoduše si z kousku drátku vyrobíme zapínátko a upevníme ho na oba konce náramku.

4. Hotové výrobky mohou vypadat takto:

TERKA

ROZHOVOR S ...

EFKOU PAVLOVOU

1. Jakou cestou ses ke skautování dostala? Kdo byla Tvá první vedoucí?

Moje cesta ke skautování vedla přes pionýra, skautská organizace za mého dětství nemohla fungovat. Mým vedoucím byl Marek Remeš, díky němu jsem zažila dobře fungující oddíl. Skautskou filozofii a skautování jako životní styl jsem poznala díky Meddymu, pozdějšímu vedoucímu střediska a taky Petru Poláčkovi a jejich táborům.

2. Kde byl Tvůj první tábor, vzpomínáš si na nějakou příhodu z něho?

Můj první tábor byl v Suchém Dole, kam jezdili a dodnes jezdí tábořit dobruští pionýři. Měla jsem před první třídou, spala jsem s bráchou v podsadačku. Vzhledem k tomu, že jsem na stejné místo s nadšením jezdila každé prázdniny, tak se mi zážitky mísí. Bylo to vždycky super všechno jako celek, na nějakou super výraznou příhodu si ale zrovna nevzpomenu.

3. Kdy, kde a komu jsi skládala skautský slib?

Skautský slib jsem skládala v červnu 1990 v provozském údolí společně se všemi, kteří se skautování po revoluci zapojili

4. Jaký je Tvůj nejsilnější skautský zážitek, který nám můžeš sdělit?

Vybrala bych dva úplně odlišné zážitky, každý z nich byl pro mě svým způsobem jedinečný. Oba dva si troufám označit za skautské, přestože jsem oba prožila v době, kdy jsem ještě aktivně neskautovala. Velice silným zážitkem pro mě byl a dodneška zůstává rituál zapalování ohně. Poprvé jsem se s ním setkala právě na zmíněném táboře v Suchém Dole, byl to slavnostní oheň ve skalách, který zahajoval Meddy ze skály nad našimi hlavami vyprávěním o indiánském chlapci, který stoupal na horu. Na to se nedá zapomenout... Skautského ducha jako sepětí lidí stejného smýšlení jsem zase velice silně pocítila v době kolem revoluce v naší zemi. My, co jsme teprve do skautských myšlenek nakukovali, jsme strávili společný čas na chalupě s těmi, kteří skautovali před zákazem a v dobách nepříznivých se tajně scházeli a skautování udržovali ve svých srdcích. Tam bylo hmatatelné heslo "Skautem jednou, skautem navždy!"

5. Kde všude jsi byla na táboře? Které místo ti bylo nejmilejší?

Kromě zmíněného Suchého Dolu jsem tábořila ještě v Masotech, v Ruprechticích, v Petrovicích a samozřejmě na Záhoří. Nezapomenutelný byl taky tábor u Ivy na chalupě v Dolním Dvoře. Dneska je mi nejbližší asi Záhoří, ale Broumovské stěny, kde jsem tábořit začínala, mám hluboko v sobě.

6. Vedla jsi nějaký oddíl? Jak na své vedoucování vzpomínáš?

Pomáhala jsem s vedením oddílu skautek společně s Evou Balášovou a Ivou Oláhovou, později jsem vedla světlušky. S Ivou jsme prožily spoustu srandy, nejlepší byly tábory. Když jsem po škole začala učit, postupně jsem ztrácela energii vymýšlet program na schůzky, a tak jsem plynule od vedoucování přišla k vaření na táborech.

7. V posledních letech jsi znala tábory spíš z kuchyně. Je něco, co jsi dětem ráda vařila a čím jsi je naopak vůbec nenadchla?

To by musely posoudit spíš ty děti. Na táborech jsem vařila vždycky ráda, daleko radši než doma (rodino, sorry). V táborové kuchyni je většinou veselo, což já mám dost ráda, a taky mi dost vyhovuje to uklízení na podlahu :-).

8. Často Tě vidáme s kytarou v ruce a mimo jiné jsi také zpívala s Valankou. Jak ses dostala k hudbě?

Zpívání mě bavilo odmalička, v naší rodině vždycky vzpomínají na to, jak jsem jako malá holka u babičky na dvorku u ohýnku „vystupovala“ s kuželkou coby mikrofonom a bavila tím přítomné osazenstvo. Na kytaru jsem se pod vlivem táborů a poslechu folkové muziky naučila sama, není to sice nic světoborného, ale jako doprovod ke zpívání to stačí.

9. Máš manžela Vaška (také skauta, bývalého zástupce střediska), jak jste se spolu seznámili?

My se známe odjakživa :-). Chodili jsme spolu na základku, do oddílu, na gympl, tam teda každý do jiné třídy. Jezdili jsme oba jako vedoucí na tábory, byli jsme vždycky nejlepší kamarádi.

10. V současné době tě můžem vidět s kočárkem, ve kterém vozíš vaše už třetí dítě. Můžeš přibližně prozradit, po kom které z nich je?

Nejstarší Matěj je osobnost, u které si netroufám tvrdit, že se někomu podobá, jediné snad postavě z jednoho českého filmu, Matěj je náš Kvído. Fyzickou podobou někomu připomíná Vaška za jeho dětství, ale to se těžko posuzuje. Šárka je podle mě taky víc podobná Vaškovi, se mnou má společné ty brýle. No a Vašíka juniora přivítala na svět jeho paní doktorka slovy: „No ten je taky od Pavlů!“. Takže potvrzeno sečteno, děti jsou spíš po tatínkovi, vtipně to vystihla jedna sestra skautka tvrzením, že jsou všechny z jednoho pytle. Potvrzují, ano jsou. Doslova.

11. Je nějaké vysněné místo na Zemi, které bys chtěla navštívit? A proč?

Vysněné místo nemám. Nejsem moc cestovatel.

typ, myslím, že za naši rodinu to zvládne bohatě Vašek. Ne snad, že bych úplně nerada cestovala, ráda poznávám nová místa a ráda se kochám krajinou, ale když jsem delší dobu doma, například s dětma, tak mi to vůbec nevadí.

12. Nesmíme zapomenout na přezdívku, nikdo Ti mezi skauty neřekne jinak než Efka, jak tato variace Tvého pravého jména vznikla?

To bylo úplně prosté. Polovina příbuzenstva mi odmalička říkala Evko, doma jsem byla spíš Evča nebo Evina. No a já jsem si vybrala tu Evku a abych si do ní přidala něco osobitýho, tak jsem začala používat to f uprostřed. Taky se mi líbil podpis, který mi vymyslel jeden kamarád-FK (čti ef,ká). Ale protože jsem musela dost často vysvětlovat, co to znamená, tak Efka zvítězila v plném znění.

ORCHIDEJE Z ROBU VSTAVAČ

Jako první rozkvétá již v posledních dnech dubna vstavač bleďý (*O. pallens*, obr. 1). V Čechách roste jen na třech místech, k nám nejbližší kousek za Zvičinou. Na Moravě je častější. Jeho květy jsou bleďožluté a voní po bezu.

V prvních májových dnech rozkvétá i vstavač kukačka (*O. morio*, obr. 2), který byl u nás dříve mnohem častější – dokonce měl druhové jméno „obecný“. Dnes zbývá ve východních Čechách několik málo lokalit. Důvodem úbytku jsou změny obhospodařování – druh nesnáší hnojení a jiné agrosivní zásahy.

Tentokrát nás vycházka do jarní přírody zavede k opravdovým klenotům a řekněme aristokratům rostlinné říše – k čeledi vstavačovitých, tedy k orchidejím. Jejich předními zástupci jsou právě vstavače (tedy rod *Orchis*), kterých v české přírodě můžeme napočítat na osm druhů. Dříve se do této skupiny počítaly i prstnatce, mezi které patří třeba známý prstnatec májový, rostoucí na mokřích loukách. Pojďme se na ně podívat zblízka...

Vstavač nachový (*O. purpurea*, obr. 3) roste roztroušeně ve světlých lesích a na loukách, kde občas vytváří i bohatší porosty. Lze jej nalézt i v okolí Dobrušky.

Jemu podobný je vstavač vojenský (*O. militaris*, obr. 4), který dostal jméno podle tvaru květu, který by měl připomínat vojenskou přilbu. Roste na podobných místech jako předchozí druh a relativně často se s ním kříží.

Vstavač osmahlý (*O. ustulata*, obr. 5) je elegantní rostlina s různobíлыми květy, které má vrchní část květenství tmavé – jakoby

ožehnuté – a odtud pochází jeho jméno. Je zajímavé, že vytváří dva typy, z nichž jeden kvete v červnu a druhý až na začátku léta.

Se vstavačem trojzubým (*O. tridentata*, obr. 6) už se můžeme setkat jen velice vzácně na loukách jižní Moravy. Je z našich druhů nejvzácnější.

Vstavač bahenní (*O. palustris*, obr. 7) je druhem mokřadů a vlhkých luk, také velice zranitelný. Na konci května rozkvétá již na několika

málo místech ve středním Polabí. Vstavač mužský (*O. mascula*, obr. 8) rozkvétá v květnu na loukách od pahorkatin do hor. Jeho jméno připomíná tradovanou pověru, že se z hlíz orchidejí získávala sušením látka, sloužící jako afrodiziakum.

Posledním druhem by mohl být vstavač štěničový (*O. coriophora*, obr. 9), zapáchající po štěnicích. Ten už z našich mokřadních luk vymizel vlivem rozsáhlých meliorací během padesátých a šedesátých let. Dnes bychom jej nejbližše našli na jižním Slovensku.

Ježour

NETRADIČNÍ OZNÁMENÍ

NETRADIČNÍ SVATBA

Naše sestra, Lenka Krásná, se rozhodla, že vstoupí do svazku manželského se skautem z Nového Města nad Metují - Tomášem Shánělem. Svatba se konala na svatého Jiří - 24. dubna. Sraz byl u kostela Sv. Matouše v Orlických horách a po příjezdu všech svatebních hostů jsme se odebrali k památné třešni, kde jsi novomanželé řekli své ANO. Po obřadu se většina svatebčanů přemístila na panství Krásných na Brtvě, kde probíhala veselka. Zde jim byly předány svatební dary – za středisko Dobruška dostali z rukou Petra velký kotlík na trojnožce a nějakou tu mňamku do něj :-)

Z KRONIKY MOHYKÁNŮ

TÁBOR OZ 2004

... V záři ranního slunce se zablyštělo ostří meče. „Za Španělsko! Za krále!“ vykřikl Fernão de Magalhães a rozběhl se po břehu ostrova Mactan vstříc davu rozzuřených domorodců. První salva z mušket. V odpověď se ozývá křik několika set domorodých bojovníků. Ovšem nikoliv křik panicky ustupujícího houfu, nýbrž křik válečný, křik trhající ušní bubínky, křik nahánějící husí kůži a mrazení v zádech. To mrazení ucítil i admirál Magalhães, přesto se rozhodl čelit smrtící bouři. V tu chvíli ještě netušil, že to bylo poslední rozhodnutí v jeho životě. Dříve než stačil zavelet k pomalému ústupu, měl již v noze zabodnutou otrávenou šípku. Nebyl to však jed, jenž se mu stal osudným. Zradili ho vlastní muži, když ho svým zbabělým úprkem z místa boje nechali napospas běsnícím mactanským válečníkům. Netrvalo dlouho a tělo jednoho z nejproslulejších mořeplavců všech dob se bezvládně sesunulo do písku. Španělské čluny s poslední hrstkou zbylých odrazily od břehu. Psal se 27. duben roku 1521 ...

3. táborový den

- úterek 20.7.2004

Dnešní budíček byl trochu posunut, ale všichni byli rádi. Po budíčku klasický nástup na rozcvičku a hned po ní řeka a nástup v krojích. Na nástupu jsme se dozvěděli, co budeme dělat. První „job“ byl: sestavit loď, která bude sloužit k celé cestě kolem světa. Každá z družin si vyhlédla místo, kde ji postaví ve skutečné velikosti. Po této práci byl výborný oběd od našeho kuchařského sboru. Polední klid, který následoval, se odpočívalo a někteří dodělávali lavičky či vlajky, které reprezentují družiny na jejich lodi, resp. cestě. Po poledním klidu jsme se dozvěděli další „job“. Museli jsme sehnat věci, bez kterých bychom nemohli vyplout. Dostali jsme mapu, buzolu a instrukce. Byla to skvělá běhací a „myslicí“ hra. Nakonec to všechny družinky zvládly, i když to byl pro některé „problém“.

chu protáhla, a tak byla posunuta i svačina. Po svačině následovaly kluby. Každý klub šel dělat to, co měl v plánu. Kvůli časovému deficitu to byla asi jedna hodina, která musela stačit pro klubové záležitosti. Po klubech výborná večeře, řeka, výborný nástup, na kterém jsme se dozvěděli výsledky z celého dne. Po nástupu následovala chvíle klidu a pak čtení z knihy, ze které jsme se dozvěděli něco o Magalhãesovi. Po chvíli kultury jsme se rozešli do stanů a spokojeně unavení jsme usnuli.

A jaké bylo počasí? Záhořsky krásné!

ONDRA

FOTOROMÁN

ANKETA

Ku příležitosti oslav 90 let dobrušského skautingu vyrazí redakční rada do ulic města s otázkou:

Uvidíme, zda budeme mít úspěch už u prvních dveří. Zatím nikdo neotevírá...

Copak potřebujete? Zrovna jsem přijela z práce...

Skauting? Víte já na tyto prvorepublikové přežitky moc nejsem.

Ne zcela povzbuzeni první návštěvou zkusíme štěstí o dům dále...

Koho to sem zase čerti nesou?!?

Já znám jenom pivní skauty, ale scházíme se den co den!

MLADÝ

...KONEC

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

KONCEM ČERVNA

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE - V ČERVENCI

ZÁPIS ZE SKAUTSKÝCH ČARODĚJNIC,
STAVĚNÍ MÁJKY, MÁJOVÝCH OSLAV...

TIRÁŽ

REDAKČNÍ RADA:

Ondřej Němeček - ondra.nem@seznam.cz

Petr Beneš - bena.kamzik@seznam.cz

Pavčina Čiháčková - pavlina.cihackova@seznam.cz

Veronika Štaffová - cga@seznam.cz

PŘISPĚLI:

Petr Lukášek, Verča Bělinová, Lenka Slavíková, Hana Benešová, Jiří Novák, Petra Kochová, Jan Friede, Ondřej Němeček a další

FOTOGRAFIE:

Petr Poláček, Jan Friede, Petra Kochová, Martina Školníková, Ondřej Němeček a další

JAZYKOVÁ KOREKTURA:

Pavčina Čiháčková

OBÁLKA (KRESBA):

Skautský pozdrav - Markéta Bednářová

**Šťastný je, kdo sní krásné sny
a přece není rozmrzlý,
když se mu nesplní.**

A.L.Balling